

א. נכין טבלה המתאימה לבעיות הספק.

חלקי עבודה	הספק לשעה (מ"ק)	זמן (שעות)	צינור	
1	$\frac{1}{m}$	m	א'	כללי
1	$\frac{1}{2m}$	$2m$	ב'	
$\frac{4}{m}$	$\frac{1}{m}$	4	א'	4 שעות
$\frac{4}{2m} = \frac{2}{m}$	$\frac{1}{2m}$	4	ב'	
$\frac{4}{m}$	$\frac{1}{m}$	4	א'	יום מסוים
$\frac{2}{2m} = \frac{1}{m}$	$\frac{1}{2m}$	2	ב'	

כאשר שני הצינורות פתוחים במקביל,

הבריכה הריקה מתמלאת לגמרי, ביותר מ- 4 שעות, לכן $\frac{4}{m} + \frac{2}{m} < 1$.

ביום מסוים, לאחר 4 שעות מילוי של צינור א' ו- 2 שעות מילוי של צינור ב,

יותר מ- $\frac{1}{2}$ הבריכה הייתה מלאה, לכן $\frac{4}{m} + \frac{1}{m} > \frac{1}{2}$.

$$\left. \begin{array}{l} \frac{4}{m} + \frac{2}{m} < 1 \rightarrow \frac{6}{m} < 1 \rightarrow m > 6 \\ \frac{4}{m} + \frac{1}{m} > \frac{1}{2} \rightarrow \frac{5}{m} > \frac{1}{2} \rightarrow m < 10 \\ m > 0 \end{array} \right\} \boxed{6 < m < 10}$$

תשובה: תחום הערכים האפשרי של m הוא $6 < m < 10$.

ב. ביום אחר, מחצית בריכה התמלאה – במשך 3.5 שעות שבהן ברז א' מילא, בעוד שברז ב' רוקן בשעה הראשונה ומילא במשך 2.5 הבאות.

חלקי עבודה	הספק לשעה (מ"ק)	זמן (שעות)	צינור	יום אחר
$\frac{3.5}{m}$	$\frac{1}{m}$	3.5	א'	
$\frac{1}{2m}$	$\frac{1}{2m}$	1	ב' מרוקן	
$\frac{2.5}{2m}$	$\frac{1}{2m}$	2.5	ב' ממלא	

$$\frac{3.5}{m} - \frac{1}{2m} + \frac{2.5}{2m} = \frac{1}{2} \quad / \cdot 2m$$

$$7 - 1 + 2.5 = m$$

$$\boxed{m = 8.5}$$

$m = 8.5$ מתאים לתחום הערכים האפשרי של m : $6 < m < 10$.

תשובה: $m = 8.5$

א. נתונה סדרה a_n המקיימת את כלל הנסיגה: $a_{n+1} = \frac{a_n}{4a_n + 3}$, $a_1 = -1$.

נתונה סדרה b_n המקיימת $b_n = \frac{1}{a_n} + 2 = \frac{1+2a_n}{a_n}$.

נראה שהסדרה b_n היא סדרה הנדסית.

$$b_{n+1} = \frac{1+2a_{n+1}}{a_{n+1}} = \frac{1+2 \cdot \frac{a_n}{4a_n+3}}{\frac{a_n}{4a_n+3}} = \frac{1+2 \cdot \frac{a_n}{4a_n+3} \cdot \frac{4a_n+3+2a_n}{4a_n+3}}{\frac{a_n}{4a_n+3}} = \frac{6a_n+3}{a_n}$$

$$\frac{b_{n+1}}{b_n} = \frac{\frac{6a_n+3}{a_n}}{\frac{1+2a_n}{a_n}} = \frac{3(2a_n+1)}{1+2a_n} = 3$$

לכן, הסדרה b_n היא סדרה הנדסית ומנתה 3 (קבועה, לא תלויה ב- n).

$$b_1 = \frac{1}{a_1} + 2 = \frac{1}{-1} + 2 = 1$$

תשובה: הוכח.

ב. נחשב את הסכום: $\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n}$.

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n} = b_1 - 2 + b_2 - 2 + \dots + b_n - 2$$

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n} = b_1 + b_2 + \dots + b_n - 2n$$

$$\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n} = \frac{1(3^n - 1)}{3 - 1} - 2n$$

$$\boxed{\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n} = \frac{3^n - 1}{2} - 2n}$$

תשובה: $\frac{1}{a_1} + \frac{1}{a_2} + \dots + \frac{1}{a_n} = \frac{3^n - 1}{2} - 2n$.

ג. נתון כי n הוא מספר זוגי.

נחשב את הסכום $\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} - \frac{1}{a_4} + \dots + \frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n}$

$$\frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n} = b_{n-1} - 2 - (b_n - 2) = b_{n-1} - b_n$$

איברים במקומות הזוגיים	איברים במקומות האי-זוגיים	
$b_2 = b_1 q_b = 1 \cdot 3 = 3$	$b_1 = 1$	A_1
$q_b^2 = 9$	$q_b^2 = 9$	Q
$\frac{n}{2}$	$\frac{n}{2}$	N

$$\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} - \frac{1}{a_4} + \dots + \frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n} = \frac{1(9^{\frac{n}{2}} - 1)}{9 - 1} - \frac{3(9^{\frac{n}{2}} - 1)}{9 - 1} = \frac{-2(3^n - 1)}{8}$$

$$\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} - \frac{1}{a_4} + \dots + \frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n} = \frac{1 - 3^n}{4}$$

תשובה: $\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} + \frac{1}{a_3} - \frac{1}{a_4} + \dots + \frac{1}{a_{n-1}} - \frac{1}{a_n} = \frac{1 - 3^n}{4}$

א. p - ההסתברות שאביגיל תפגע במטרה בניסיון בודד.

נתון כי ההסתברות שתפגע ב- 4 מתוך 5 זריקות רצופות,

גדול פי 3 מן הסיכוי שלה לפגוע בכל 5 הזריקות.

נחשב באמצעות נוסחת ברנולי:

$$P_5(4) = 3P_5(5)$$

$$\binom{5}{4} \cdot p^4 \cdot (1-p)^{5-4} = 3 \cdot p^5 \quad /: p^4 > 0$$

$$\frac{5!}{4!(5-4)!} \cdot (1-p) = 3p$$

$$5(1-p) = 3p$$

$$5 - 5p = 3p$$

$$\boxed{p = 0.625}$$

תשובה: $p = 0.625$.

ב. אביגיל תנצח במשחק אם תפגע במטרה ברוב זריקותיה, כלומר ב- 3, 4, או 5 זריקות.

$$P_5(3) + P_5(4) + P_5(5) = P_5(3) + 3P_5(5) + P_5(5)$$

$$\binom{5}{3} \cdot 0.625^3 \cdot (1-0.625)^{5-3} + 3 \cdot 0.625^5 + 0.625^5$$

$$\frac{5!}{3!(5-3)!} \cdot 0.625^3 \cdot 0.375^2 + 4 \cdot 0.625^5$$

$$10 \cdot 0.625^3 \cdot 0.375^2 + 4 \cdot 0.625^5 = 0.7428$$

תשובה: ההסתברות שאביגיל תנצח במשחק היא 0.7428.

ג. (1) אם אביגיל תחטיא את המטרה בזריקה השנייה.

אז היא תנצח במשחק אם תפגע ב- 3, או 4 הזריקות האחרות.

$$P_4(3) + P_4(4) =$$

$$= \binom{4}{3} \cdot 0.625^3 \cdot (1-0.625)^{4-3} + 0.625^4 =$$

$$= 4 \cdot 0.625^3 \cdot 0.375 + 0.625^4 = 0.5188$$

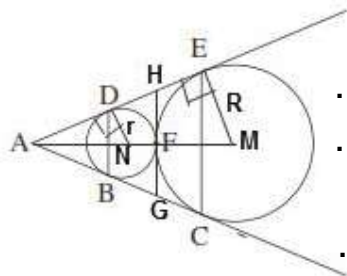
תשובה: ההסתברות שאביגיל תנצח במשחק, אם תחטיא בזריקה השנייה, הוא 0.5188.

(2) לתמר סיכוי דומה לזה של אביגיל לפגוע במטרה בניסיון בודד.

תמר החטיאה בזריקה הראשונה, ולכן תנצח במשחק אם תפגע ב- 3, או 4 הזריקות הבאות.

זה בדיוק כמו הסיכוי של אביגיל לפגוע ב- 3, או 4 זריקות מתוך 4.

תשובה: ההסתברות שתמר תנצח במשחק היא 0.5188.

נתונים

1. מעגל M ומעגל N משיקים בנקודה F .
 2. AC משיק למעגל M בנקודה B .3. AC משיק למעגל N בנקודה C .
 4. AE משיק למעגל M בנקודה D .5. AE משיק למעגל N בנקודה E .
 6. R רדיוס מעגל M .7. r רדיוס מעגל N
 צ"ל: א. BDEC טרפז שווה שוקיים ב. GH קטע אמצעים בטרפז BDEC .

$$g. R \cdot BD = r \cdot CE$$

נימוק	טענה	הסבר
נתון	AC משיק למעגל M בנקודה B	2, 8
נתון	AE משיק למעגל M בנקודה D	4, 9
אם מנקודה שמחוץ למעגל יוצאים שני משיקים למעגל, אז הם שווים זה לזה	$AD = AB$	8, 9, 10
נתון	AC משיק למעגל N בנקודה C	3, 11
נתון	AE משיק למעגל N בנקודה E	6, 12
אם מנקודה יוצאים שני משיקים למעגל – אז הם שווים זה לזה	$AE = AC$	11, 12, 13
חישוב	$\frac{AD}{AE} = \frac{AB}{AC}$	10, 13, 14
משפט תאלס הרחבה 1 הפוך	$DB \parallel EC$	14, 15
המשכיהם נפגשים בנקודה A	$DE \parallel BC$	16
זוג צלעות אחד של צלעות נגדיות מקבילות	BDEC טרפז	15, 16, 17
כלל החיסור	$DE = BC$	10, 13, 18
טרפז עם שוקיים שוות	BDEC טרפז שווה שוקיים	17, 18, 19
מ.ש.ל. א		
נתון	המעגלים משיקים בנקודה F	1, 20
אם מנקודה שמחוץ למעגל יוצאים שני משיקים למעגל, אז הם שווים זה לזה	$HE = HF$ $HD = HF$	9, 12, 20, 21
כלל המעבר	$HD = HE$	21, 22
אם מנקודה שמחוץ למעגל יוצאים שני משיקים למעגל, אז הם שווים זה לזה	$GC = GF$ $GB = GF$	8, 11, 20, 23
כלל המעבר	$GB = GC$	23, 24
מחבר אמצעי שתי שוקיים	BDEC בטרפז GH.ק.א.	17, 22, 24, 25
מ.ש.ל. ב		

נימוק	טענה		הסבר
הרדיוס מאונך למשיק בנקודת ההשקה	$ME \perp AE$	26	12
הרדיוס מאונך למשיק בנקודת ההשקה	$ND \perp AE$	27	9
שני ישרים שמאונכים לישר שלישי - מקבילים	$ND \parallel EM$	28	14, 8
משפט תאלס הרחבה 1	$\frac{AD}{AE} = \frac{ND}{ME}$	29	28
משפט תאלס הרחבה 1	$\frac{AD}{AE} = \frac{BD}{CE}$	30	15
כלל המעבר	$\frac{BD}{CE} = \frac{ND}{ME}$	31	30, 29
חישוב	$ME \cdot BD = ND \cdot CE$	32	31
נתון	$ND = r$, $ME = R$	33	7, 6
הצבה	$R \cdot BD = r \cdot CE$	34	33, 32
מ.ש.ל. ג			

א. ABCD טרפז שווה שוקיים ($BC \parallel AD$), $\sphericalangle A = \sphericalangle D = \alpha$ (זוויות בסיס שוות בטרפז שווה שוקיים).

$\sphericalangle ABO = \alpha$ (זוויות בסיס שוות במשולש שווה שוקיים $\triangle ABO$).

$\sphericalangle AOB = 180^\circ - 2\alpha$ (סכום זוויות $\triangle ABO = 180^\circ$).

$\sphericalangle CBO = 180^\circ - 2\alpha$ (זוויות מתחלפות שוות בין ישרים מקבילים).

$OT \perp BC$ (בניית עזר) ולכן $BT = TC$ (אנך ממרכז המעגל למיתר חוצה אותו).

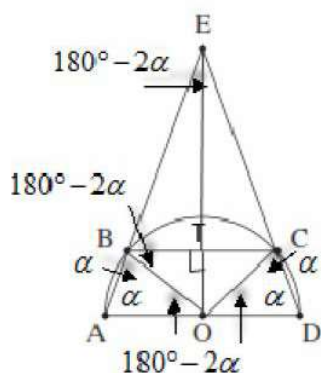
$\triangle BTO$

$$\cos(180^\circ - 2\alpha) = \frac{BT}{OB}$$

$$-R \cos 2\alpha = BT$$

$$\boxed{BC = -2R \cos 2\alpha}$$

תשובה: $BC = -2R \cos 2\alpha$.

ב. נדרש $\cos 2\alpha < 0$, כי אורך הקטע BC הוא חיובי.

$$90^\circ < 2\alpha < 180^\circ$$

$$45^\circ < \alpha < 90^\circ$$

תשובה: $45^\circ < \alpha < 90^\circ$.

ג. נתון כי $S_{\triangle AED} = 9S_{\triangle COD}$.

כיוון שאלו משולשים דומים, על פי משפט דמיון זווית זווית, הרי שיחס הדמיון הוא 3:1.

לכן: $AE : OD = 3 : 1$ ו- $AE = 3R$.

OT אנך אמצעי לבסיס AD, ומכאן שהמשכו יגיע לקדקוד E (EO גובה ותיכון במש"ש $\triangle AED$).

$\triangle AEO$

$$\cos \alpha = \frac{AO}{AE} = \frac{R}{3R} = \frac{1}{3}$$

$$\boxed{\alpha = 70.53^\circ}$$

$\triangle AED$ לפי משפט הסינוסים

$$\frac{AE}{\sin 70.53^\circ} = 2R_{\triangle AED}$$

$$\frac{3R}{2 \sin 70.53^\circ} = R_{\triangle AED}$$

$$R_{\triangle AED} = 1.591R$$

$$\boxed{\frac{R_{\triangle AED}}{R} = 1.591}$$

תשובה: היחס הוא 1.591.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{ax^2 + 4x}{x^2 + 3x + b}$, פרמטרים a, b .

$x=1$ אסימפטוטה אנכית, לכן $x=1$ מאפס את המכנה ולא את המונה.
 $1^2 + 3 \cdot 1 + b = 0 \rightarrow b = -4$

$y=1$ אסימפטוטה אופקית, לכן $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax^2 + 4x}{x^2 + 3x - 4} = 1 \rightarrow \frac{ax^2}{x^2} = 1 \rightarrow a = 1$ (חזקות שוות של מונה ומכנה).

תשובה: $a = 1$, $b = -4$.

ב. (1) נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x^2 + 4x}{x^2 + 3x - 4}$.

מכנה מתאפס עבור $x = -4$, $x = 1$, כאשר $x = -4$ מאפס גם את המונה.

$$f(x) = \frac{x^2 + 4x}{x^2 + 3x - 4} = \frac{x(x+4)}{(x+4)(x-1)} = \frac{x}{x-1}, x \neq -4, 1$$

תשובה: תחום ההגדרה הוא $x \neq -4, 1$.

$$f(x) = \frac{x}{x-1}, x \neq -4, 1 \quad (2)$$

תשובה: נקודות החיתוך היחידה של הפונקציה עם הצירים: $(0, 0)$.

(3) עבור $x = -4$ נקבל נקודת אי רציפות סליקה (חור): $\lim_{x \rightarrow -4} \frac{x^2 + 4x}{x^2 + 3x - 4} = \lim_{x \rightarrow -4} \frac{x}{x-1} = \frac{-4}{-4-1} = 0.8$

ושיעורי נקודת אי הרציפות הם $(-4, 0.8)$.

תשובה: אין אסימפטוטות נוספות המאונכות לצירים.

(4) נמצא תחומי עלייה וירידה.

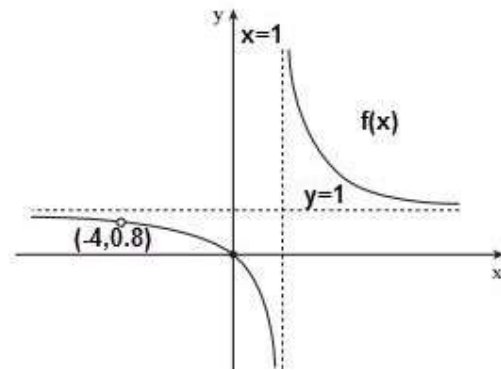
$$f'(x) = \frac{x-1-x}{(x-1)^2}$$

$$f'(x) = \frac{-1}{(x-1)^2}$$

קבלנו ביטוי אלגברי שלילי.

תשובה: עלייה: אף x . ירידה: $x > 1$, או $-4 < x < 1$, או $x < -4$.

ג. סרטוט הסקיצה המתאימה, כולל סימון נקודת אי הרציפות

ד. בתחום $0 \leq x < 1$ מתקיים $|f(x)| = -f(x)$.

הסבר: בראשית הצירים $|f(0)| = |0| = 0$ וגם $-f(0) = -0 = 0$.

בתחום $0 < x < 1$ הגרף של $f(x)$ מתחת לציר ה- x ,

כאשר הן ל- $|f(x)|$ והן ל- $-f(x)$ גרף סימטרי לציר ה- x (בהשוואה לפונקציה $f(x)$).

תשובה: בתחום $0 \leq x < 1$.

ה. נתון $g(x) = f^2(x)f'(x)$.

$$g(0) = f^2(0) \cdot f'(0) = 0 \cdot (-1) = 0$$

בשאר תחום ההגדרה, $x \neq -4, 1$, מתקיים $f^2(x) > 0$ וגם $f'(x) < 0$ ולכן $g(x) < 0$.

מכאן שהשטח, שאת גודלו יש לחשב, נמצא מתחת לציר ה- x .

$$\begin{aligned} \int_0^{0.5} (0 - g(x)) dx &= \int_0^{0.5} (-f^2(x)f'(x)) dx = - \left[\frac{f^3(x)}{3} \right]_0^{0.5} = \\ &= - \frac{\left(\frac{0.5}{0.5-1}\right)^3}{3} - \left(-\frac{\left(\frac{0}{0-1}\right)^3}{3}\right) = -\left(-\frac{1}{3}\right) - 0 = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

תשובה: הוכח.

א. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2 - a^2}}$, פרמטר גדול מ-0 (לסעיפים א-ו).

נמצא את תחום ההגדרה של $f(x)$, כאשר הביטוי בתוך מכנה השורש צ"ל חיובי.

$$x^2 - a^2 > 0$$

תשובה: $x > a$ או $x < -a$.

ב. נמצא אסימפטוטות המאונכות לצירים של הפונקציות.

$x = \pm a$ מאפס את המכנה של $f(x)$ ולא את המונה,

ולכן הישרים $x = \pm a$ אסימפטוטות אנכיות לציר x .

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{x}{|x|\sqrt{1 - \frac{a^2}{x^2}}} = \frac{x}{|x|} = \pm 1$$

כאשר $x \rightarrow +\infty$ (לימין) ערכי הפונקציה חיוביים, ולכן $y = 1$ אסימפטוטה אופקית.

כאשר $x \rightarrow -\infty$ (לשמאל) ערכי הפונקציה שליליים, ולכן $y = -1$ אסימפטוטה אופקית.

תשובה: אסימפטוטות המאונכות לצירים: $(x \rightarrow +\infty)y = 1$, $(x \rightarrow -\infty)y = -1$, $x = -a, x = a$.

ג. נמצא את תחומי העלייה והירידה של הפונקציה.

$$f'(x) = \frac{\cancel{x^2} \sqrt{x^2 - a^2} - \cancel{x} x^2}{x^2 - a^2}$$

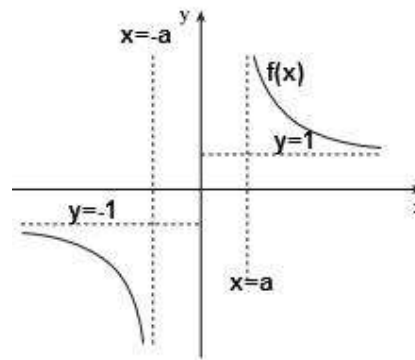
$$f'(x) = \frac{x^2 - a^2 - x^2}{x^2 - a^2} = \frac{-a^2}{x^2 - a^2}$$

$$f'(x) = \frac{-a^2}{(x^2 - a^2)\sqrt{x^2 - a^2}}$$

המונה שלילי, המכנה חיובי, ולכן הנגזרת שלילית בתחום ההגדרה.

תשובה: עלייה: אף x , ירידה: $x > a$ או $x < -a$.

ד. סרטוט של גרף הפונקציה.

$$f'(x) = \frac{-a^2}{(x^2 - a^2)\sqrt{x^2 - a^2}} \quad \text{ה.}$$

(1) $x = -a, x = a$ - אסימפטוטות אנכיות גם כאן.

$y = 0$ - אסימפטוטה אופקית - כי חזקת המונה קטנה מחזקת המכנה.

תשובה: $y = 0, x = -a, x = a$.

(2) שיקולים לסרטוט גרף הנגזרת.

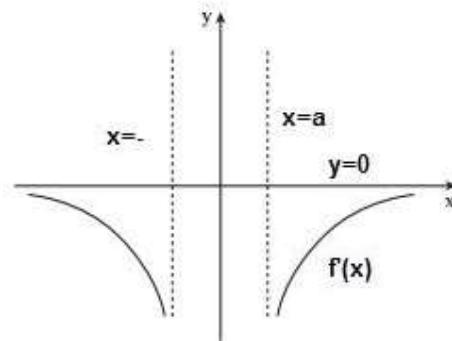
האסימפטוטות האנכיות והאסימפטוטה האופקית.

הנגזרת שלילית, בתחום ההגדרה.

אין סיבה להניח שקיימות נקודות פיתול של $f(x)$ ולכן לא נסרטט נקודות קיצון ל- $f'(x)$.

על פי סרטוט $f(x)$ - היא קעורה כלפי מעלה (\cup) עבור $x > a$ ולכן $f'(x)$ עולה בתחום זה.

היא קעורה כלפי מטה (\cap) עבור $x < -a$ ולכן $f'(x)$ יורדת בתחום זה.

1. $f(-x) = \frac{-x}{\sqrt{(-x)^2 - a^2}} = -\frac{x}{\sqrt{x^2 - a^2}} = -f(x)$, ולכן הפונקציה אי זוגית, סימטרית לראשית הצירים.

שני הביטויים $\int_{-3a}^{-2a} f(x) dx$ ו- $\int_{2a}^{3a} f(x) dx$ מייצגים שטחים, זהים בגדלם,

כאשר הביטוי השני שלילי - כי השטח מתחת לציר ה- x - ולכן סכומם 0.

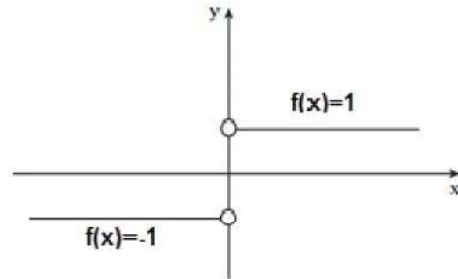
תשובה: ערך הביטוי הוא 0.

ז. עבור $a=0$ $f(x) = \frac{x}{\sqrt{x^2}} = \frac{x}{|x|}$

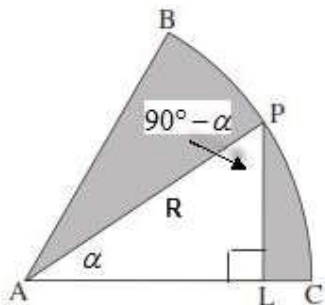
(1) תחום ההגדרה $x \neq 0$.

(2) כאשר $x > 0$ (לימין) ערכי הפונקציה חיוביים, ולכן $f(x) = 1$.

כאשר $x < 0$ (לשמאל) ערכי הפונקציה שליליים, ולכן $f(x) = -1$.

א. (1) הפונקציה שיש להביא לאינ'אום היא השטח האפור.

נסמן $\sphericalangle PAC = \alpha$, כאשר $0 \leq \alpha \leq \frac{\pi}{3}$.

$$S_{\Delta APL} = \frac{R^2 \sin \alpha \sin(90^\circ - \alpha)}{2 \sin 90^\circ}$$

$$S_{\Delta APL} = \frac{R^2 \sin \alpha \cos \alpha}{2}$$

$$S_{\Delta APL} = \frac{1}{4} R^2 \sin 2\alpha$$

$$S_{\text{GRAY}} = \frac{1}{6} \pi R^2 - \frac{1}{4} R^2 \sin 2\alpha$$

כיוון שהביטוי השמאלי חיובי, הרי שפונקציית השטח תקבל מינימום כאשר $\sin 2\alpha$ יקבל ערך מקסימלי.

כלומר, כאשר $2\alpha = \frac{\pi}{2}$ ומכאן ש $\alpha = \frac{\pi}{4}$.

תשובה: $\sphericalangle PAC = \frac{\pi}{4}$.

(2) גודל השטח המינימלי $24\pi - 36$, ועבור $\sphericalangle PAC = \frac{\pi}{4}$ הוא גם $\frac{1}{6} \pi R^2 - \frac{1}{4} R^2$.

$$24\pi - 36 = \frac{1}{6} \pi R^2 - \frac{1}{4} R^2$$

$$12(24\pi - 36) = 2\pi R^2 - 3R^2$$

$$144(2\pi - 3) = R^2(2\pi - 3) \quad /: (2\pi - 3) \neq 0$$

$$\boxed{R=12} \quad \leftarrow R > 0$$

תשובה: $R = 12$.

ב. השטח המקסימלי של משולש APL מתקבל כאשר השטח האפור הוא מינימלי,

כלומר עבור $\sphericalangle PAC = \frac{\pi}{4}$ ו- $R = 12$.

תשובה: השטח המקסימלי של משולש APL הוא $S_{\Delta APL} = 36$.